

Andrzej CZECHOWSKI

REGULARNE ROZWIĄZANIA RÓWNANIA SCHRÖDERA

Streszczenie. W pracy podano dowód istnienia i jednoznaczności rozwiązania klasy C^1 równania Schrödera. Ponadto oszacowano z góry odległość tego rozwiązania od jego zerowego przybliżenia.

1. WPROWADZENIE

Według Ph. Hartmana [1] zagadnienie linearyzacji autonomicznego układu równań różniczkowych zwyczajnych przedstawia się następująco. Dane są dwa układy n równań różniczkowych zwyczajnych rzędu pierwszego:

$$\frac{dx}{dt} = Ax + f(x), \quad (1)$$

$$\frac{dy}{dt} = Ay, \quad (2)$$

gdzie

$$x \in \mathbb{R}^n, \quad y \in \mathbb{R}^n,$$

A - stała macierz $n \times n$ o wyrazach rzeczywistych,

$$f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n,$$

$$f(x) = o(\|x\|) \text{ przy } x \rightarrow 0.$$

Linearyzacja polega na tym, że istnieje wzajemnie jednoznaczne odwzorowanie topologiczne otoczenia punktu $x = 0$ na otoczenie punktu $y = 0$, przy którym rozwiązania jednego układu przechodzą w rozwiązania drugiego układu. Rozważania Hartmana oparte są na pracach S. Sternberga [2] i [3], rozpatrujących homeomorfizmy przestrzeni euklidesowych. Zagadnienie linearyzacji w takim ujęciu było również rozpatrywane przez D.M. Grobmana w [4].

Jeśli warunki początkowe układów (1) i (2) są odpowiednio

$$x(0) = x_0, \quad (1a)$$

$$y(0) = y_0. \quad (2a)$$

to rozwiązaniem układu (1, 1a) jest $x(t) = x(t; x_0)$, a układu (2, 2a) $y(t) = y(t; y_0)$. Przy ustalonym t , $x(t)$ jest obrazem odwzorowania $T^t: x_0 \rightarrow x(t)$, a $y(t)$ - odwzorowania $L^t: y_0 \rightarrow y(t)$. Przy zmiennym t odwzorowania T^t i L^t tworzą dwie rodziny odwzorowań. Zagadnienie linearyzacji sprowadza się do znalezienia wzajemnie jednoznacznego odwzorowania R , odwzorowującego otoczenie punktu $x=0$ na otoczenie punktu $y=0$ tak, aby $R T^t R^{-1} = L^t$. Podany w [1] dowód istnienia odwzorowania R składa się z dwóch części. Najpierw wykazano istnienie odwzorowania R_0 takiego, że

$$R_0 T^1 R_0^{-1} = L^1 \quad (3)$$

a następnie pokazano, że

$$R = \int_0^1 L^{-s} R_0 T^s ds$$

jest szukanym odwzorowaniem.

Ponieważ rozwiązaniem układu (2,2a) jest

$$y(t) = e^{At} y_0,$$

więc

$$L^1(y_0) = \Gamma y_0,$$

gdzie

$$\Gamma = e^A$$

i wtedy (3) daje się przekształcić do postaci

$$R_0 T^1 = \Gamma R_0. \quad (4)$$

Równanie (4) jest uogólnionym równaniem Schrödera [5], [6]. Dalej przyjęto, że uogólnione równanie Schrödera ma postać [6]:

$$g[f(x)] = S \cdot g(x), \quad (5)$$

gdzie $g(x)$ oznacza szukaną funkcję, a funkcja $f(x)$ oraz stała macierz rzeczywista S są dane.

W [6] M. Kuczma wykazał istnienie rozwiązania klasy C^r ($r \geq 1$) równania (5). W niniejszym artykule podany jest dowód tego twierdzenia dla przypadku $r = 1$. Dzięki przyjęciu tego założenia, dowód twierdzenia, aczkolwiek prowadzony metodą podobną jak w [6], jest prostszy i łatwy w interpretacji. Ponadto oszacowano z góry odległość rozwiązania równania (5) od zerowego przybliżenia tego rozwiązania.

1.1. Przyjęte oznaczenia

Użyto następujących oznaczeń

$$x = (x_1, x_2, \dots, x_n)' \in \mathbb{R}^n,$$

f, g, h - funkcje $\mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$,

$$f(x) = (\varphi_1(x), \varphi_2(x), \dots, \varphi_n(x))'$$

Różniczkowanie funkcji względem i -tej składowej wektora x oznaczono przez ∂_i :

$$\partial_i f(x) = \frac{\partial f(x)}{\partial x_i} = \left(\frac{\partial \varphi_1(x)}{\partial x_i}, \frac{\partial \varphi_2(x)}{\partial x_i}, \dots, \frac{\partial \varphi_n(x)}{\partial x_i} \right)'$$

Macierz Jacobiego funkcji $f(x)$ w punkcie x oznaczona jest przez $\partial f(x)$:

$$\partial f(x) = \frac{\partial f(x)}{\partial x} = [\partial_1 f(x) \dots \partial_n f(x)].$$

Dla $x \in \mathbb{R}^n$ symbol $\|x\|$ oznacza normę euklidesową:

$$\|x\| = \left(\sum_{i=1}^n x_i^2 \right)^{\frac{1}{2}}.$$

Dla macierzy kwadratowej $n \times n$ o wyrazach rzeczywistych norma została zdefiniowana jako norma odwzorowania liniowego $\mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$:

$$\|A\| = \sup_{\|x\|=1} \|Ax\|.$$

Identycznie zdefiniowano normę dla macierzy Jacobiego w punkcie x . Macierz jednostkową oznaczono przez I .

Układ wektorów kolumnowych n -wymiarowych $\{v_i\}$ ($i = 1, \dots, n$) spełniających równanie

$$Sv = vS \quad (6)$$

gdzie

$$v = [v_1 \dots v_n] \quad (7)$$

nazywa się układem wektorów dopuszczalnych. Łatwo sprawdzić, że jeśli $g(x)$ jest rozwiązaniem równania (5), to wektory

$$v_i = \partial_i g(x) \Big|_{x=0} \quad i = 1, \dots, n \quad (8)$$

tworzą układ wektorów dopuszczalnych.

2. ROZWIĄZANIE RÓWNANIA SCHRÖDERA

Niech funkcja $f(x)$, określona i klasy C^1 w otoczeniu zera, spełnia warunki

$$f(0) = 0. \quad (9)$$

Wartości własne macierzy

$$S = \left. \partial f(x) \right|_{x=0}, \quad (10)$$

oznaczone jako σ_i ($i = 1, \dots, n$) spełniają warunek

$$0 < |\sigma_1| \leq \dots \leq |\sigma_n| < 1. \quad (11)$$

Ponadto niech

$$\partial_i f(x) = \partial_i f(0) + o(\|x\|^\delta) \quad (12)$$

$x \rightarrow 0, 0 < \delta \leq 1, i=1, \dots, n.$

Jeśli zachodzi

$$\frac{|\sigma_n|^{1+\delta}}{|\sigma_1|} < 1 \quad (13)$$

to dla każdego układu wektorów dopuszczalnych, równanie (5) ma jednoznaczne rozwiązanie określone i klasy C^1 w otoczeniu zera, spełniające (8) i

$$\partial_i g(x) = \partial_i g(0) + o(\|x\|^\delta), \quad x \rightarrow 0, 0 < \delta \leq 1, \quad (14)$$

$i = 1, \dots, n.$

Dowód

Bez zmniejszania ogólności można przyjąć, że

$$\|S\|^{1+\delta} \|S^{-1}\| < 1. \quad (15)$$

Uzasadnienie tego stwierdzenia jest następujące. Jeśli (15) nie zachodzi, to zamiast równania (5) należy rozpatrywać równanie

$$g^* [f^*(x)] = S^* \circ g^*(x), \quad (16)$$

gdzie

$$\begin{aligned} S^* &= T^{-1} S T, \\ f^*(x) &= T^{-1} \circ f[T(x)], \\ g^*(x) &= T^{-1} \circ g[T(x)]. \end{aligned}$$

Na podstawie Lematu (Dodat. 1 i warunku (13) istnieje macierz T taka, że

$$\|S^* \|^{1+\delta} \|S^{*-1}\| < 1.$$

Ponieważ $\|S\| \cdot \|S^{-1}\| \geq 1$, więc z (15) wynika, że

$$\|S\| < 1.$$

Niech α będzie takie, że $\|S\| < \alpha < 1$ oraz

$$\alpha^{1+\delta} \|S^{-1}\| < 1. \quad (17)$$

Wtedy dla dostatecznie małych $\|x\|$ jest

$$\|f(x)\| \leq \alpha \|x\| \quad (18)$$

$$\|\partial f(x)\| \leq \alpha. \quad (19)$$

Niech $\eta > 0$ będzie takie, że $f(x)$ jest określona i klasy C^1 w $\Delta_\eta = \{x : \|x\| \leq \eta\}$ a relacje (18) i (19) zachodzą w Δ_η . Dla ustalonego układu wektorów dopuszczalnych $\{v_1\}$ zdefiniowana jest przestrzeń D wszystkich funkcji określonych i klasy C^1 w Δ_η , znikających w zerze i spełniających warunki (8) i (14). W D wprowadzona jest metryka

$$\rho(g, h) = \sup_{0 < \|x\| \leq \eta} \left\{ \|x\|^{-\delta} \|\partial g(x) - \partial h(x)\| \right\} \quad (20)$$

Przestrzeń (D, ρ) jest przestrzenią zupełną. Istotnie, niech ciąg $\{g_n\}$ będzie podstawowym w (D, ρ) . Zachodzi więc

$$\bigwedge_{\varepsilon > 0} \bigvee_{\beta \in \mathbb{R}} \bigwedge_{m, n > \beta} \rho(g_m, g_n) < \frac{\varepsilon}{2}$$

Korzystając z twierdzenia o wartości średniej zastosowanego dla funkcji $g_m(x) - g_n(x)$:

$$\begin{aligned} \|g_m(x) - g_n(x)\| &\leq \|x\| \sup_{0 < \|y\| \leq \|x\|} \|\partial g_m(y) - \partial g_n(y)\| \leq \\ &\leq \|x\|^{1+\delta} \sup_{0 < \|y\| \leq \|x\|} \left\{ \|y\|^{-\delta} \|\partial g_m(y) - \partial g_n(y)\| \right\} \leq \frac{\varepsilon}{2} \|x\|^{1+\delta}. \end{aligned}$$

Przyjmując $\eta < 1$ mamy

$$\|g_m(x) - g_n(x)\| < \frac{\varepsilon}{2}.$$

A więc

$$\bigwedge_{\varepsilon > 0} \bigvee_{\beta \in \mathbb{R}} \bigwedge_{m, n > \beta} \bigwedge_{x \in \Delta_\gamma} \|g_m(x) - g_n(x)\| < \frac{\varepsilon}{2},$$

a to oznacza, że ciąg $\{g_n(x)\}$ spełnia jednostajnie warunek Cauchy'ego. Dla ciągu pochodnych zachodzi (przy $m, n > \beta$):

$$\sup_{0 < \|x\| \leq \gamma} \|\partial g_m(x) - \partial g_n(x)\| < \gamma^\delta \quad \rho(g_m, g_n) < \frac{\varepsilon}{2}.$$

A więc ciąg funkcji i ciąg pochodnych spełniają w Δ_γ jednostajnie warunek Cauchy'ego. Wynika stąd jednostajna zbieżność ciągu funkcji i ciągu pochodnych odpowiednio do $g_0(x)$ i $\partial g_0(x)$. Ponieważ dla każdego $x \in \Delta_\gamma - \{0\}$, przy odpowiednio dużych m i n zachodzi

$$\|x\|^{-\delta} \|\partial g_m(x) - \partial g_n(x)\| < \frac{\varepsilon}{2}$$

więc przechodząc do granicy przy $m \rightarrow \infty$ jest

$$\bigwedge_{x \in \Delta_\gamma - \{0\}} \|x\|^{-\delta} \|\partial g_n(x) - \partial g_0(x)\| < \frac{\varepsilon}{2}$$

A zatem dla dostatecznie dużego n zachodzi

$$\rho(g_n, g_0) < \varepsilon$$

Ponieważ każdy wyraz ciągu $\{g_n\}$ spełnia (8), więc i granica g_0 także spełnia ten warunek.

Na podstawie (14) istnieje taka stała M_n , że

$$\|\partial_1 g_n(x) - \partial_1 g_n(0)\| \|x\|^{-\delta} \leq M_n \quad \text{dla } x \rightarrow 0.$$

Ponieważ

$$\|\partial_1 g_n(x) - \partial_1 g_0(x)\| \|x\|^{-\delta} \leq \rho(g_n, g_0),$$

więc dla odpowiednio dużego n prawdziwe jest oszacowanie

$$\|\partial_1 g_0(x) - \partial_1 g_0(0)\| \|x\|^{-\delta} < \varepsilon + M_n \quad \text{dla } x \rightarrow 0,$$

a to oznacza, że

$$\partial_1 g_0(x) = \partial_1 g_0(0) + o(\|x\|^\delta) \quad \text{dla } x \rightarrow 0.$$

W ten sposób została wykazana zupełność przestrzeni (D, ρ) .

W przestrzeni (D, ρ) zostaje wprowadzona transformacja

$$Z(g)(x) = S^{-1} g \circ f(x). \quad (21)$$

Obrazy funkcji g, h po dokonaniu odwzorowania (21) oznaczone są odpowiednio przez $\bar{g}$ i $\bar{h}$. Ponieważ $g(0) = 0$, więc i $\bar{g}(0) = 0$. W otoczeniu zera $\bar{g}(x) \in C^1$ jako złożenie funkcji klasy C^1 . Oznaczając analogicznie do (8)

$$\bar{v}_1 = \partial_1 \bar{g}(0),$$

można pokazać, że

$$\bar{V} = V,$$

gdzie

$$\bar{V} = [\bar{v}_1 \dots \bar{v}_n].$$

W odpowiednio małym otoczeniu zera prawdziwe jest oszacowanie

$$\begin{aligned} \|\partial_1 \bar{g}(x) - \partial_1 \bar{g}(0)\| &\leq \|S^{-1}\| \left[\|\partial g(y)\Big|_{y=f(x)} - \partial g(y)\Big|_{y=f(0)}\| \cdot \|\partial_1 f(x)\| + \right. \\ &\quad \left. + \|\partial g(y)\Big|_{y=0}\| \cdot \|\partial_1 f(x) - \partial_1 f(0)\| \right]. \end{aligned}$$

Ponieważ zachodzi (12), a ponadto funkcje należące do D spełniają (14), więc istnieją takie stałe β_1 i β_2 , że dla odpowiednio małych $\|x\|$ zachodzi

$$\begin{aligned} \|\partial_1 f(x) - \partial_1 f(0)\| &\leq \beta_1 \|x\|^\delta \quad i=1, \dots, n \\ \|\partial g(x) - \partial g(0)\| &\leq \beta_2 \|x\|^\delta. \end{aligned}$$

(18) i (19) dają

$$\|\partial_1 \bar{g}(x) - \partial_1 \bar{g}(0)\| \leq \|S^{-1}\| \left\{ \beta_2 \alpha^{1+\delta} + \beta_1 \|\partial g(y)\Big|_{y=0}\| \right\} \cdot \|x\|^\delta$$

a to oznacza, że

$$\partial_1 \bar{g}(x) = \partial_1 \bar{g}(0) + o(\|x\|^\delta) \quad i=1, \dots, n, \quad x \rightarrow 0.$$

Powyższe rozważania wykazują, że transformacja Z jest odwzorowaniem $D \rightarrow D$.
Z oszacowania

$$\begin{aligned} \rho(\bar{g}, \bar{h}) &= \sup_{0 < \|x\| \leq \gamma} \left\{ \|x\|^{-\delta} \partial \bar{g}(x) - \partial \bar{h}(x) \right\} \leq \\ &\leq \|S^{-1}\| \sup_{0 < \|x\| \leq \gamma} \left\{ \frac{\|f(x)\|^\delta}{\|x\|^\delta} \|f(x)\|^{-\delta} \|\partial f(x)\| \|\partial g[f(x)] - \right. \\ &\quad \left. - \partial h[f(x)]\| \right\} \leq \|S^{-1}\| \alpha^{1+\delta} \cdot \rho(g, h). \end{aligned}$$

Tak więc

$$\rho(\bar{g}, \bar{h}) \leq \Theta \cdot \rho(g, h), \quad (22)$$

przy czym

$$\Theta = \|S^{-1}\| \alpha^{1+\delta}. \quad (23)$$

Na podstawie (17) Z jest operacją zwężającą. Istnieje więc punkt stały g operacji Z , będący rozwiązaniem równania (5) i spełniający warunki (8) i (14). Rozwiązanie równania (5) można efektywnie uzyskać, stosując metodę kolejnych przybliżeń:

$$g_n(x) = S^{-n} g_0 \circ f^n(x), \quad n=1, 2, \dots \quad (24)$$

gdzie g_0 jest zerowym przybliżeniem rozwiązania, spełniającym warunki (8) i (14), a f^n oznacza n -tą iterację funkcji f . Z (24) wynika, że rozwiązanie, którego istnienie zostało wykazane w otoczeniu Δ_γ , może być rozszerzone do obszaru przyciągania zera ([5]), to znaczy do zbioru

$$\left\{ x \in \mathbb{R}^n : \lim_{n \rightarrow \infty} f^n(x) = 0 \right\}$$

Dla ustalonego układu wektorów dopuszczalnych $\{v_1\}$ (czyli dla zadanej macierzy V) rozwiązanie jest jednoznaczne. W najprostszym przypadku, gdy $V = I$, rozwiązanie jest dane przez

$$g(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} S^{-n} f^n(x).$$

3. OSZACOWANIE ODLEGŁOŚCI ROZWIĄZANIA OD JEGO ZEROWEGO PRZYBLIŻENIA

Dla dowolnego zadane go układu wektorów dopuszczalnych V , zerowe przybliżenie rozwiązania jest

$$g_0(x) = V x. \quad (25)$$

Przez $K(g_0, r)$ oznaczono kulę w przestrzeni (D, φ) o środku w g_0 i promieniu r . Jeśli oprócz warunku (22) będzie spełniony warunek

$$\varphi(g_0, Z g_0) \leq (1 - \theta)r. \quad (26)$$

to rozwiązanie $g(x)$ również będzie należało do kuli $K(g_0, r)$ [7]. Należy więc z góry oszacować $\varphi(g_0, Z g_0)$

$$\begin{aligned} \varphi(g_0, Z g_0) = \varphi(v x, s^{-1} v f(x)) &= \sup_{0 < \|x\| \leq \eta} \{ \|x\|^{-\delta} \|s^{-1} v \partial f(x) - \\ &- v\| \} \leq \|s^{-1} v\| \sup_{0 < \|x\| \leq \eta} \{ \|x\|^{-\delta} \|\partial f(x) - s\| \} \end{aligned}$$

Ponieważ zachodzi (12), więc istnieją stałe β_i ($i=1, \dots, n$) takie, że w otoczeniu zera kolumny macierzy $\partial f(x)$ spełniają warunek

$$\|\partial_i f(x) - \partial_i f(0)\| \leq \beta_i \|x\|^\delta \quad i=1, \dots, n.$$

A zatem

$$\varphi(g_0, Z g_0) \leq \|s^{-1} v\| \left(\sum_{i=1}^n \beta_i^2 \right)^{\frac{1}{2}} \quad (27)$$

Ostatnia nierówność wynika z tego, że dla danej macierzy norma indukowana przez normę euklidesową wektora jest nie większa od normy Erharda-Schmidta.

Jeśli zachodzi

$$r \geq \frac{\|s^{-1} v\| \left(\sum_{i=1}^n \beta_i^2 \right)^{\frac{1}{2}}}{1 - \theta} \quad (28)$$

to spełniona jest nierówność (26).

Ponieważ rozwiązanie g należy do kuli $K(g_0, r)$, więc

$$\sup_{0 < \|x\| \leq \eta} \{ \|x\|^{-\delta} \|\partial g(x) - \partial g_0(x)\| \} \leq r.$$

Zatem dla $x \in \Delta_\eta$

$$\|\partial g(x) - \partial g_0(x)\| \leq r \|x\|^\delta.$$

Jeśli przyjąć

$$r = \frac{\|s^{-1} v\| \left(\sum_{i=1}^n \beta_i^2 \right)^{\frac{1}{2}}}{1 - \theta},$$

to

$$\rho(g, g_0) \leq \frac{\|s^{-1} v\| \left(\sum_{i=1}^n \beta_i^2 \right)^{\frac{1}{2}}}{1 - \theta} \quad (29)$$

Nierówność (29) pozwala oszacować z góry odległość rozwiązania równania (5) od zerowego przybliżenia rozwiązania. Z (25) wynika, że

$$\partial g_0(x) = \partial g(0)$$

a więc

$$\|\partial g(x) - \partial g(0)\| \leq r \|x\|^\delta, \quad (30)$$

gdzie r jest określone przez (28).

Nierówność (30) jest oszacowaniem normy macierzy Jacobiego rozwiązania równania (5) w otoczeniu zera.

Dodatek

Lemat

Dla macierzy kwadratowej S i dla dowolnej liczby rzeczywistej $\varepsilon > 0$ istnieją nieosobliwa macierz T oraz liczba rzeczywista $\eta > 0$ takie, że

$$\|T^{-1} S T\| \leq |\sigma_n| + \varepsilon \quad (1)$$

$$\|T^{-1} S^{-1} T\| \leq |\sigma_1|^{-1} + \eta \quad (11)$$

oraz $\eta \rightarrow 0$ gdy $\varepsilon \rightarrow 0$.

σ_1 i σ_n są jak w (11).

Nierówność (1) była udowodniona przez J. Kordylewskiego [8]. A.M. Ostrowski [9] udowodnił ją dla norm $\|\cdot\|_1$, $\|\cdot\|_\infty$. Tutaj będzie podane tylko uzupełnienie do dowodu z [8]. Użyte oznaczenia są jak w [8] (zamiast macierzy A , A^* , Z są odpowiednio S , S^* , T).

$$\|S^* y\| > \left| \|G y\| - \|H y\| \right|.$$

przy czym

$$\|G y\| \geq \min_{t, (a,b)} \left[|t|, (a^2 + b^2)^{\frac{1}{2}} \right] \|y\| = |\sigma_1| \|y\|.$$

A zatem dla dostatecznie małego ε

$$\|S^\varepsilon y\| > (|\sigma_1| - \varepsilon) \|y\|.$$

Nierówność ta implikuje

$$\|S^{\varepsilon^{-1}} y\| \leq \frac{1}{|\sigma_1| - \varepsilon} \|y\|.$$

Jeśli

$$\eta = \frac{\varepsilon}{|\sigma_1| (|\sigma_1| - \varepsilon)}$$

to

$$\frac{1}{|\sigma_1| - \varepsilon} = \frac{1}{|\sigma_1|} + \eta$$

a to zapewnia, że

$$\|S^{\varepsilon^{-1}}\| = \|\tau^{-1} S \tau\| \leq \frac{1}{|\sigma_1|} + \eta$$

przy tym $\eta \rightarrow 0$ gdy $\varepsilon \rightarrow 0$.

LITERATURA

- [1] Hartman Ph.: Ordinary differential equations, John Wiley, New York - London - Sydney, 1964 (tłumaczenie rosyjskie: "Mir", Moskwa 1970).
- [2] Sterberg S.: Local contractions and a theorem of Poincaré, American Journal of Mathematics, vol. 79, s. 809-824, October 1957.
- [3] Sternberg S.: On the structure of local homeomorphisms of Euclidean n-space, American Journal of Mathematics, vol. 80, s. 623-632, July 1958.
- [4] Grobman D.M.: Topologiczeskaja klassifikacija okrestnostiej osoboj toczki w n-miernom prostranstwie, Matematicheskiy Sbornik, 56(98), s. 77-94, 1962.
- [5] Kuczma M.: Functional equations in a single variable. PWN, Warszawa 1968.
- [6] Kuczma M.: Note on linearization, Annales Polonici Mathematici, vol. 29(1974), s. 75-81.
- [7] Liusternik L.A., Sobolew W.I.: Elementy funkcjonalnego analiza, "Nauka", Moskwa 1965.

- [8] Kordylewski J.: On continuous solutions of systems of functional equations, *Annales Polonici Mathematici*, 25(1971), s. 53-83.
- [9] Ostrowski A.M.: Solution of equations in Euclidean and Banach spaces, Academic Press, New York - London 1973.

ПРАВИЛЬНЫЕ РЕШЕНИЯ УРАВНЕНИЯ ШРОДЕРА

Резюме

В этой статье доказано существование и единственность решения класса C^1 уравнения Шродера. Кроме того оценивается сверху расстояние этого решения от его нулевого приближения.

REGULAR SOLUTIONS OF THE SCHRÖDER EQUATION

Summary

In the paper the existence and uniqueness of the C^1 class solution of the Schröder equation is proved. The estimation of the distance between that solution and its null approximation is given in advance.